Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

BRIEF ONDERTEKENEN

[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
02-10-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Uiterlijk bij
30 september 2025

Bijlage(n)
3

nota

Brief afdoening motie Saris en aanbieden onderzoeken aan Tweede Kamer

Aanleiding

- UWV heeft twee onderzoeken afgerond over de dienstverlening van UWV aan mensen met een werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA-uitkering): het onderzoek scholingsexperiment WGA en de effectevaluatie WGA.
- Bij de begrotingsbehandeling 2025 heeft de Tweede Kamer de motie Saris (zie bijlage) aangenomen waarin wordt gevraagd om met een voorstel naar de Kamer te komen om de mogelijkheden voor re-integratie van mensen in de WIA, inclusief scholing, substantieel te verbeteren.
- Met bijgevoegde kamerbrief worden beide onderzoeken aan de Tweede Kamer aangeboden en wordt motie Saris afgedaan.
- De kamerbrief is besproken met de werkgroep Sociale Zekerheid en Zorg (SZZ) van de Stichting van de Arbeid. De opmerkingen zijn verwerkt in de brief.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de brief, verzoeken wij u deze te ondertekenen.

Kernpunten

Motie Saris

- Bij de begrotingsbehandeling 2025 heeft de Tweede Kamer de motie Saris (zie bijlage) aangenomen waarin wordt gevraagd om met een voorstel naar de Kamer te komen om de mogelijkheden voor re-integratie van mensen in de WIA, inclusief scholing, substantieel te verbeteren.
- In kamerbrief worden acht voorstellen gedaan om de dienstverlening te verbeteren. De voorgestelde maatregelen zijn in overleg met het UWV opgesteld.
- Bij het opstellen van de maatregelen zijn we uitgegaan van maatregelen die binnen het huidige financiële kader mogelijk worden gedacht. Vanaf 2029 wordt het budget met 15 miljoen euro gekort.
- Bij het opstellen van de maatregelen zijn we uitgegaan van de huidige wet- en regelgeving. We zijn niet vooruitgelopen op stelselwijzigingen.
- Bij het opstellen van de maatregelen hebben we rekening gehouden met de demissionaire status van het kabinet.

- In de motie Saris werd gevraagd om afdoening voor het mei-reces. Met de beantwoording is gewacht op de afronding van beide onderzoeken zodat de resultaten meegenomen konden worden.

Scholingsexperiment

- Uit eerder onderzoek bleek dat zowel UWV als samenwerkingspartners het nut van scholing onderschrijven, in het bijzonder in de vorm van leer-werkcombinaties. Toch werd scholing nog zeer beperkt ingezet voor WGA-uitkeringsgerechtigden. Daarom besloot UWV in overleg met SZW om te onderzoeken of en hoe de inzet van leer-werkcombinaties en andere vormen van scholing voor WGA-gerechtigden te vergroten is binnen de bestaande dienstverlening.
- Uit het onderzoek blijkt dat scholing veel positieve verandering teweeg brengt in het leven van WGA-gerechtigden.
- Uit het onderzoek blijkt dat er meer inzet en samenwerking nodig is om scholing vaker in te zetten als onderdeel van re-integratiedienstverlening.
- UWV heeft gedurende de looptijd van het scholingsonderzoek het inkoopproces voor scholing vereenvoudigd, waardoor aanvragen sneller kunnen worden verwerkt. Daarnaast zet UWV zich in om scholing eerder en vaker bespreekbaar te maken met cliënten. Ook wordt er meer geïnvesteerd in het vakmanschap van de professionals bij het inzetten van scholing en heeft de scholingsadviseur een prominentere en duidelijkere rol gekregen. Daarnaast richt UWV zich op het versterken van bestaande samenwerkingen met onderwijs, werkgevers en partners in de regio.
- UWV zal volgend jaar via de stand van de uitvoering rapporteren over de eerste resultaten.
- Dit onderzoek is dit voorjaar door UWV gepubliceerd.

Effectevaluatie WGA

- In 2019 is gestart met een wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van re-integratiedienstverlening voor mensen met een WGA-uitkering. Een experiment van deze omvang en doorlooptijd over de inzet van activerende dienstverlening in de sociale zekerheid is uniek. UWV heeft hard gewerkt om drie jaar lang een zuiver experiment uit te voeren.
- Bij het onderzoek werd gebruik gemaakt van een experiment- en controlegroep. Voor de experimentgroep was extra ruimte voor de inzet van dienstverlening, terwijl voor de controlegroep geen dienstverlening werd ingezet. Deze groepen werden vervolgens vergeleken. Het is UWV helaas maar beperkt gelukt om de dienstverlening aan de groep met een hele grote afstand tot de arbeidsmarkt extra en nieuwe vormen van ondersteuning te bieden.
- Tijdens de looptijd van het onderzoek zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor de reguliere dienstverlening aan mensen met een WGA-uitkering. Hierdoor was het verschil tussen de experiment- en reguliere groep beperkt en kan het effect in dienstverlening tussen deze groepen niet vergeleken worden.
- Het onderzoek laat zien dat re-integratiedienstverlening positieve effecten heeft op de arbeidsparticipatie, de stappen die op de participatieladder worden gezet en aspecten van beleving van gezondheid en welzijn.
- Het onderzoek geeft geen aanleiding om de reguliere dienstverlening verder te intensiveren.
- Mede naar aanleiding van dit onderzoek gaat UWV kijken naar de verschillen in dienstverlening tussen de verschillende UWV-kantoren.

- Dit onderzoek wordt begin oktober door UWV gepubliceerd.

Verbetermaatregelen

- In de brief zijn acht verbetermaatregelen opgenomen. Deze zijn afgestemd met UWV.
- De effectiviteit van dienstverlening is sterk afhankelijk van het **vakmanschap van de re-integratieprofessional** en de kwaliteit van de ingekochte trajecten. UWV gaat meer aandacht geven aan vakmanschap binnen het gezamenlijke kennisprogramma *Onbeperkt aan het werk.*
- UWV gaat **scholing** eerder en vaker bespreekbaar maken met cliënten.
- In de **werkcentra** kunnen mensen die tot WGA-doelgroep behoren gebruik maken van dienstverlening in/via het Werkcentrum. Via het Werkcentrum kunnen beschikbare dienstverlening en initiatieven beter worden benut.
- UWV verwacht meer te kunnen leren van de **verschillende tussen de regio's**. UWV gaat hier een analyse van maken om leerpunten te identificeren, zodat er nog meer mensen naar werk begeleid kunnen worden.
- De **pilot handelingsperspectieven** om mensen die vast zitten in hun re-integratie verder te helpen, wordt afgerond en de uitkomsten zullen worden gebruikt om de dienstverlening van WGA-cliënten te verbeteren.
- UWV beziet hoe ze cliënten beter kunnen voorlichten over hun rechten en plichten en het belang van een **tijdige start van de re-integratie**.
- Er was een apart project over **psychische kwetsbaarheid**. Dit programma komt tot een einde. Dit onderwerp wordt geborgd binnen de verschillende organisaties en in een aparte thematafel van het landelijk beraad werkcentra.
- U geeft aan dat u voornemers bent om **loonkostensubsidie** ook mogelijk maken voor mensen met een WIA-uitkering 80-100. Dit maakt onderuit van het traject *Beperkte verbreding Banenafspraak*.

Prestatieafspraken

- In de motie Saris werd ook gevraagd in te gaan op de prestatieafspraken.
- Voor 2025 heeft uw ambtsvoorganger met UWV afgesproken dat UWV toe te werken naar jaarlijks cumulatief 12.000 plaatsingen en contractverlengingen te realiseren.
- UWV geeft aan dit waarschijnlijk voor 2025 niet te realiseren.
- Er is geen aanleiding deze norm nu te verhogen.